

VASÁRNAP

ÁRA 100 KORONA

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42-49, 198-04.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 3600 K.
Félévre 1800 K. Negyedévre 950 K.
Egyes szám ára ... 100 korona.

Budapest, 1923.

IV. évfolyam, 33. szám.

Vasárnap, augusztus 19.

A földreform novellája.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter e hó 9-én terjesztette a nemzetgyűlés elé a földreformtörvény módosítására vonatkozó javaslatot, amelyet azonban a parlament csak a nyári szünet után fog tárgyalni.

A novella célja, mint tudjuk, az, hogy a földreformtörvény végrehajtását meggyorsítsa és elhárítsa a végrehajtás útjában álló akadályokat. A javaslat szerint azokat az időtrábló formásokat, amelyek a lényegre nem hatnak, lehetően mellőzni fogják. Így különösen az igénylők elbírálására vonatkozó eljárást kívánja a javaslat egyszerűsíteni, amely a birtokrendező eljárás huzavona nélkül való lebonyolítására nézve is megfelelő rendelkezéseket tartalmaz.

Igyekszik e mellett a novella biztosítani a törvény céljainak fokozottabb érvényesülését is. A házhelyek iránti igényt kiszélesíti azzal a cél-

zattal, hogy a ma egy tűzhelyen szorongó családfők is külön hajlékhoz juthassanak. Jogot ad házhelyhez a nem önjogú katonaviselteknek is, a kiskorú hadiárvának is. Különös oltalmába veszi a gazdasági cselédeket, akiknek feltétlenül juttat földet abban az esetben, ha állásukat a földreform miatt elvesztik. Nagy szeretettel gondoskodik a kishaszonbérlokról, ügyelvén arra, hogy a vagyonszállástörvény végrehajtása miatt kishasználatukat el ne veszítsék és mint tényleges bérlők is földtulajdonhoz juthassanak.

A novella tervezői okultak azokon a tapasztalatokon, amely szerint helyenkint a legegyszerűbb birtokpolitikai szükségleteket sem lehetett kielégíteni azért, mert a törvény szerint igénybevehető föld kevés volt. Ezért a novella tágítja a megváltás határait. Háborús birtokból az eddigi 100 hold helyett csak 50 holdat hagy meg a birtokos kezén, ha az hivatásos gazda. Kis- és nagyközségekben igénybe lehet venni ezután a beépítetlen bel-

Képek a fővárosi Nuncius Napközi Gyerme Otthonból.

Balról: Játék a kertben. Jobbról: Ebédtáni pihenő

telkeket és közlegelők céljaira erdőterületeket is lehet juttatni haszonbérletbe. Végső szükség esetén kisebb birtoktesteket is igénybe lehet venni, a bíróság méltányos mérlegelése alapján, kivéve azt az esetet, ha a tulajdonos kizárólag hivatásos földmives. Ha pedig semmiképen sem lehet helyileg a földszükségletet kielégíteni, ez esetben a novella kitelepítés útján igyekszik az igénylőket elhelyezni. Rátér tehát a novella az annyira fontos telepítési politika módszerére is.

Rendkívül jelentős újítása a novellának az, hogy a föld megváltási árának megállapítását a vegyes bíróság helyett az Országos Földbirtokrendező Bíróságra bizza. Miután az OFB a szociális szempontokat is mérlegelni hivatott, ez az intézkedés kétségtelenül a földet kérők javára történik. Bevezeti a novella a járadéktelkek intézményét is, még pedig a háborús birtokokra nézve kötelezően. Kimondja a novella, hogy az állam a vagyonváltásföldeket járadéktelkeknek engedi át. Mint ezekből a lényegesebb intézkedésekből is látható, a novellát az az igyekezet hatja át, hogy a föld népét valóban hajlékhoz és földhöz juttassa s megadja a föld megszerzésének gyakorlati lehetőségeit. Az eszközök alkalmazása tekintetében vita merülhet fel, a cél előtt azonban mindazoknak meg kell hajolniok, akik a népies birtokpolitika őszinte hívei.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Nemzetgyűlés.

A nemzetgyűlés néhány ülésén még a felhatalmazási törvényjavaslat részletes vitáját folytatta, de végre négyhónapos tanácskozás után részleteiben is elfogadták a javaslatot. A vita során *Rakovszky* belügyminiszter kijelentette, hogy a rendőrtiszteket a nemzeti hadsereg tisztjeivel egyenlő elbánásban óhajtja részesíteni. *Kállay* pénzügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy az óvónők a IX. fizetési osztály első fokozatát is elérhessék. *Bud* János közlelmelési miniszter szerint a *malmok ötven százaléka nem teljesíti az állammal szemben vállalt köteletségét* és a tisztviselők hamisított és romlott élelmiszert kapnak. A kormány épen ezért az *árdrágító visszaélésekről szóló törvény hatályát 1923 július hó 15-től visszamenőleg óhajtja meghosszabbítani*. *Petrovics* György kemény bírálatot mondott a vidéki árvizsgáló bizottságok működéséről és azt kívánta, hogy

tiltsák meg a vidéki államrendőrségek közreműködését az árak megállapításánál.

Kállay Tibor pénzügyminiszter hangsúlyozta, hogy józan pénzügyi kormányzatnak nem lehet az a törekvése, hogy a korona értékét visszaemelje olyan fokra, amelyen azelőtt volt, csupán az a feladata, hogy igyekezzen azon a szinten tartani, amelyiken a gazdasági erőök szabad játéka kialakítja.

A felhatalmazási törvényjavaslat megszavazása után áttért az *egyes pénzügyi természetű rendelkezésekről szóló törvényjavaslat tárgyalására*.

A javaslat — mint ismeretes — magába foglalja az 1922. és 1923. évekre szóló *jövedelem- és vagyonadó megállapítását*, melyet 1923-ra az 1921. évi jövedelem- és vagyonadó húszszorosában állapít meg. A javaslat *átengedi a városoknak és községeknek a bor- és húsfogyasztási adókat*;

rendelkezik a mezőgazdasági hitelről,

amennyiben nagyobb összeggel járul az Országos Központi Hitelszövetkezet alaptőkéjéhez; felhatalmazást ad arra, hogy az állam a *«Hangya» szövetkezetek alaptőke-felemelésében jelentős összeggel résztvegyen, végül felemeli a mezőgazdasági kamarai illetékeket*. A javaslat vitája során *Kállay* Tibor pénzügyminiszter megállapította, hogy *nem adótörvényről, hanem befizetési törvényről van szó, melyet a korona romlása tett indokolttá*. A nemzetgyűlés a javaslatot általánosságban megszavazta.

A részletes tárgyalás folyamán *Kállay* pénzügyminiszter kijelentette, hogy a *kereseti és társulati adónál összettel szintén be fogja hozni bizonyos mértékben a valorizációt*. *Nagyatádi Szabó* István földművelésügyi miniszter egy elhangzott támadással szemben *védelmébe vette a mezőgazdasági kamarákat*, melyeket a kisemberek érdekében szerveztek meg.

Ulain Ferenc ismert vádjával kapcsolatban, hogy egyes képviselők és magasállású tisztviselők bankoktól ingyen-részvényeket fogadtak volna el, az *Igazságügyminiszter megszüntette az eljárást, amennyiben a vádak nem nyertek beigazolást*.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter betérjesztette a földreformnovellát,

melyet lapunk vezetők helyén ismertetünk.

A nemzetgyűlés augusztus hó 11-én, szombaton, augusztus hó 22-ig elnapolta üléseit, mert a Ház tagjai közül negyvenen Kopenhágába utaztak a parlamentek közti értekezletre.

A nemzetgyűlés bizottságainak munkája.

A nemzetgyűlés *pénzügyi bizottsága* az egyes pénzügyi természetű rendelkezésekről szóló javaslattal foglalkozva megállapodott abban, hogy *az értékpapirokban fekvő, nem növekedő árnavagyonokat a jövedelem- és vagyonadó alól mentesítik*; a pénzügyminiszter továbbá hozzájárult ahhoz, hogy

sajátjegyzésű hadikölcsönökkel lehessen jövedelmi és vagyonadót fizetni.

Végül a bizottság szükségesnek tartotta *az új vagyonok megfelelő megadóztatását*.

A földművelésügyi bizottság *elfogadta a bortörvényjavaslatokat*.

Lendvai István a «Nép» című lap egyik számába cikket írt, amelyben a nemzetgyűlést élesen bírálta. A királyi ügyészség a nemzetgyűlés megrágalmazása miatt eljárást indított *Lendvai* ellen és mentelmi jogának felfüggesztését kérte. A nemzetgyűlés mentelmi bizottsága *Lendvai mentelmi jogát felfüggesztette*.

Az önismeref a legnagyobb bölcseség. A legnagyobb kincs, amit ember a világon elérhet. E páratlan talizmánhoz két úton juthatunk: vagy egy önzetlen és őszinte barát segítségével, aki elénk tárja hibáinkat és megóv a botlásoktól, vagy pedig a megpróbáltatások és szenvedések útján.

Szechenyi.

MEZŐGAZDASÁG

Hogyan készül a szappan?

Irta: Windisch Rikárd dr. gazdasági akadémiai tanár.

II.

A kereskedelmi szappanok néha a nyersanyag szerint is neveztetnek el, amelyből készültek. A színszappan igen gyakran fagyúszappan néven is forgalomba jut. Ezt főleg Német- és Oroszországban gyártják. A német színszappanok majd mindig fagyúból készülnek. Ezek kemények, túl erősen nem habzanak, de kitűnő tisztító hatásúak.

A faolajszappanok Dél-Európában készülnek Oliva-fajolajból. Néha velencei-, spanyol-, marseillei szappan néven árusítják. Ezt igen finom, kényes szövetek mosására igen alkalmas szappannak tartják, mert teljesen lúgmentes és igen jól kiszáritott állapotban hozzák forgalomba. Az olajpálma olajból készül a sárgaszínű pálmaolajszappan, a kókuszdió olajából a fehérszínű és kemény kókuszszappan. Ezt mosásra mesterséges keserűmandolajjal — Mirbánoalj — megillatosítva mandolaszappan elnevezésen hozzák forgalomba.

Az áttetsző, vízben átlátszó szappanokat glicerinszappanoknak is nevezik. Készítésük úgy történik, hogy akárminő kemény szappant megreszelve melegítés közben ugyanannyi spirituszban feloldanak s az oldatot egy ideig állani hagyják. Állás közben leüllednek a tisztátalanságok s ezután formába öntik az oldat tisztáját, hol az néhány hét alatt állásközben megszilárdul, ekkor darabokba vágják, vagy formákba sajtolják.

Az igazi s valódi glicerinszappanok úgy készülnek, mint az áttetsző szappanok. 5—6 súlyrész forgácsokká gyaltult fagyúszínszappant melegítés közben feloldanak 4—5 súlyrész glicerinnel. Amikor a szappan feloldódott, vörös vagy sárgaszínűre festik meg az oldatot s olyan illatszerrel szagosítják meg, amelynek nevén — ibolya, rózsza, benzó — óhajtik forgalomba hozni. További feldolgozásuk és végleges elkészítésük olyan, mint az áttetsző szappanoké. Állás, eltartás közben azok nem zsugorodnak úgy össze, mint a borszesszel készültek s nem is száradnak ki. A mosakodás alkalmával jó, enyhe hatással vannak a bőrre s azt lágyá, simává teszik.

A finomabb mosdószappanok (toilette-pipereszappan), amelyek néha lilium-, liliumtej-, tojás-, olaj-, ibolya-, növény-, tejszappan s más elnevezéseken is forgalomban vannak, egymástól rendszerint csak színben és szagban különböznek. Összetételük, eredetük azonos.

A finomabb mosdószappanok készítéséhez a legtisztább zsiradékokat veszik, nagyobb olvadáspontú fagyút, fehérített és fehérítetlen pálmaolajat és faolajat. Ezekből először is ú. n. alapszappant főznek, vagyis olyan színszappant, amelyben sem zsiradékfölség nincsen, sem szabad lúg. Eme alapszappan főzése nagy gondnal és körültekintéssel történik. A kész alapszappant azután forgácsokká aprózzák fel s ezeket olyannyira kiszáritják, hogy 5—8%-nál több vizet ne tartalmazzanak. Majd hidegen gépekben festő- és illatosító anyagokkal összegyúrik, összedagasztják és egyenlő egyenletes tömeggé változtatják, amely a gépből vég nélküli henger alakjában kisajtolódik. Ebből dróttal egyenlő nagyságú darabokat vágunk s eme darabok a sajtológépben nyerik el végleges gömbölyű-, tojásdad-, négyszögletes alakjukat.

Az orvosi gyakorlatban alkalmazzák az ú. n. túlzsirosított szappanokat. Érzékenyebb, kényesebb természetű testbőrrel bírók is használják ezeket. Az olyan szappant mondják túlzsirosítottnak, amelyben változatlan, el nem szappanosított zsiradék található. Többnyire úgy készülnek, hogy a már elkészített szappant mintegy 10% zsiradékkal összeolvasztják. E célra igen megfelelő, mert alig avasodik meg, a tisztított gypjűzsir, az ú. n. lanolin.

Az orvosi szappanok, az ú. n. gyógyszerzappanok mindenféle orvosságot tartalmaznak, ként, karbolsavat, kátrányt. Ezek részben a kezek fertőtlenítésére, részben bőrbajok gyógyítására valók. Nagyon változatos összetételű ilyen szappanokat gyártanak.

Szappanpor és porított szappan szó szerint ugyanazt jelenti. Kereskedelmi nyelven azonban az kétféle árut jelent. Porított szappan teljesen kiszáritott szappan megőrletése révén készül. Ez lehet por, illetve lisztfinomságú, de daraszerű is.

A szappanpor a kereskedelemben mosópor elnevezésen is szerepel. A legrikkább esetben tiszta szappan pora ez, hanem kevés porított szappan keveréke sok mosószóddal. Ezenkívül igen gyakran vízűveg, konyhasó, zsirkó — federveiss — agyag, horzskő — Bimsenstein — is található benne. A mosóporok ára rendszerint nem áll arányban összetételükkel. A bennük néha-néha talált alkotórészek egyik-másika káros, ártalmas hatású a fehéreműre nézve. Ezért jobb ilyeneket otthon, házilag készíteni. Házilag készített, jól kiszáritott szappanokat otthon porrá őrlünk, vagy finomra megreszelünk és a levegőn porrá széjjelesített mosószóddal összekeverünk. Az ily módon készült mosópor biztosan tiszta és igen gyakran jobb az olyannál, amelyet drága pénzen boltban vásároltunk s amelynek összetételét nem ismerjük.

Egyik-másik forgalomban lévő mosópor a fehéreműt halványító, fehérítő hatású alkotórészeket is tartalmaz. Ezek rendszerint gyárakban készülnek.

A hidegvérű ló.

Irta: Kis Mihály.

Nem azért nevezik sokan hidegvérűnek ezt a már nálunk is divatosá lett lapályvidéki nehéz igáslóféleséget, mintha a vére hidegebb lenne a jóféle "tüzes vérű" magyar lónál, hanem azért, mert tunya, hideg a vérmérséklete, a természeté már a nagy és nehéz, husos, hájas testalkatánál fogva is. Nem is azért mutatjuk be mai képünkön a franciaországi Boulogne (olvassad: bulóny) tengerpartvidéken diszló, a maga nemében remek, nehéz igáslovat, mintha ezzel kedvet akarnának kelteni iránta a magyar gazdában, hanem csupán azért, hogy elmondhassuk, hogy vidéke válogatja, hol, milyen lovat lehet vagy kell haszonnal tenyészteni.

A nehéz igáslovat olyanná alkotta a természet, hogy dűsnövésű fűben, herében és lucernában bővelkedő, puha, nyirkos talajon, nyáron is vízpárával telt hűvös levegőben találja magát legjobban. Ilyenek a lapályos tengerpartvidéki vidék, a nagy hegylancok közé szoruló árnyékos, hűvös, alpesi völgyek, — nálunk pedig a Mura, Dráva és Száva folyók vízben bővelkedő, hűvös zöld árterületei és azok környékei. Ezért a magyarországbeli nehéz igáslovat régebben még muraközi lónak tiszteltük, ma azonban a mindenféle mocsaras vidékekről összeverődött, nálunk már a száraz, forró, szeles Alföldön is éktelenkedő vegyes eredetű lovakat büszkén belga lónak nevezik, mert a tengerpartvidéki belga királyság (Belgium) szállítja világgá a legtöbb hidegvérű csődört.

Belgiumban és az északfranciaországi tengerpartvidéken, valamint Angliának déli részeiben a termőtalaj krétasziklákon keletkezett, *mészben* igen gazdag, mert a kréta sem egyéb mésznél. A meszes talaj adja a legjobb állatnevelő fűvet, herét és lucernát, mely bujaságával nemcsak húst termel, hanem erős, vaskos csontot is, mely viszont könnyen bírja a ránehezdedő hústömegeket. Az ilyen talaj neveli az olyan remek, még munkájában sem oly túlpuha lovat, aminőt mai képünkön bemutatunk.

Ilyen lovat a magyar Alföldön haszonnal tenyészteni nem lehet, de még a dunántúli vidék nagy részében sem, ahol szemmel láthatóan apró, gyér és vékonyzálú a rét és a legelő pázsitja és ahol a gazdák nagyrésze (ne mondjuk hangosan, mert szégyenünk) nem tud, vagy nem is akar tudni a lucernatermelésről, — persze a saját vesztére. Ugyancsak úgy tesz sok maradi magyar gazda, mintha nem tudná, hogy a rétet, legelőt gondozni, ápolni, javítani illik állandóan

és — mivel minálunk a legtöbb vidéken szükséges is — műtrágyával főleg mésztrágyázással kell fokozni a termőerejét. Hogyan és miképpen kell ezt végezni, azt arravaló jó kis könyvecskékből könnyen megtanthatja mindenki.

Hát bizony, ahol még a könnyebbcsontú, fűrgé, acélos magyar lovat sem tartják olyan takarmányon, hogy kellően fejlődhessék (mennyi magyar lovat látunk uton-útfélen, melynek olyan vékony, fejletlen a csontszerkezete, akár az egyéves csikóé!) — ugyan, hogy is gondolnak csak arra, hogy a dús és sok szalastakarmányhoz szokott nehéz igáslova képesek lennének fölnevelni? Nap-nap után látom, hogy az Alföldre becsempészett hidegvérű lovak közül csak azok maradnak jó erőben, melyeket a sima, kemény, jó utakon fuvarozó fuvarosvállalkozók tartanak, akik okos számításal jól abrakolnak és nem sajnálják a jó szénát sem, mert a drága fuvarozásban bőven megértül az ára. A kisgazdák kezén levő hidegvérűek azonban, mert nagyobbbrészt szeméten, dudván tartják azokat, szántaniok és járhatatlan rossz utakon kell nehéz rakományt vontatniok, már annyira leromlottak, hogy elmúlt a nehéz lovakat jellemző híres dupla faruk, elmúltak a tetszetős, kerek formák és íromba, szögletes, rövidnyakú, durvafejű, sovány gebékké lettek. Porhanyó, törékeny patáik, melyeket igazi hazájuk nyirkos, ruganyos, puha, tözogszerű talaja megvéd, a magyar föld perzselő nyári hevének még törékenyebbé válnak s minduntalan elvesztik a patkót, mellyel vele megy a körömnének felerésze, úgy hogy állandóan sánták. Ha egyszer-más-szor jól lakatják őket, puffadással járó bélgörcsöt (kólikát) kapnak, ami nem ritkán halálukat okozza. Épiggy gyakran áldozatul esnek a tüdőgyulladásnak, ha a sürgős gazdasági munkák idején kissé jobban megerőltetik őket, mert a huzamosabb gyors és nehéz gazdasági igásmunkát nem bírják. A hidegvérű nehéz igásló igazi mestersége abban áll, hogy párjában akár 40 mázsás rakományt sima, köves uton elindítson és lassú lépésben tovább vontasson, amellet lehetleg minden 4—500 lépés után a terü fel- vagy lerakása miatt megálljon, szóval órákhozát nyugodtan ácsorog-hasson, amit kitünő hidegvérrel végez.

Sokan azt hiszik, hogy elég, ha a hidegvérű, nehéz igásló minél nagyobb hús- és hájtömeget mutat, pedig a valóságban csak az bír értékkel, amelyik olyan, aránylag könnyű ügtésben is képes legalább néhány kilométeren futni, amilyenben képünkön a boulognei lovat látjuk.

Rablógazdálkodás az Alföldön. A rendszeres talajmunkához és gazdálkodáshoz szokott egyén sok megdöbbenő és elsomorító dolgot tapasztal Alföldünknek különösen keleti felén. Itt csak arra utalunk, ami a trágyázás terén történik. A józan és számító gazda még vásárol is szalmát és tart állatot akkor is, ha annak termékei olcsóbbak, mint az előállításkor feleltetett takarmány, mert súlyt helyez arra, hogy földjei kellő trágyaerőben maradjanak. Az alföldi kisgazdák jelentékeny része az érett trágyából téglákat vet — téli tüzelőül és szalmáját eltüzeli. A közlegelőn elhullatott lepényeket bárki összeszedheti s hazatuligázva eltűzelheti. Ennek pedig az lesz a következménye, hogy a szántóföldeknek és legelőknek hajtőereje évről-évre apad; csökken a talaj humusztartalma is és így a termés fokozatosan csökken. A gyenge talajban a kulturnövények csak sínylődnék s helyükbe az igénytelen, élelmes gyomnövények lépnek. Innen van az Alföld sok helyén az évről-évre szomorúbb aratás. «De mivel tüzeljünk?» — kérdi az alföldi magyar. — «Nálunk nincs erdő, amely a tüzelőt teremné!» Sajnos, hogy nincsen; kár, hogy nem fasírtok szegélyezik az utakat, nem fák árnyékolják be a tanyákat és nem falombok nyújtanak tüzület a delelő jószágoknak! Ültessünk tehát fákat, hogy legalább fiainknak hagyassunk örökül tüzelőfát termő erdőt. Addig pedig iparkodjunk szemet, tüzeget, fát vásárolni más vidékről! A tüzelő ára megértül a terméstöbbletben, mit — elégetés helyett — a talajba juttatott trágya okoz.

A gyomirtás érdekében el ne mulasszuk a tarló felszántását, tárcsázását, hogy a gyommagvak a legközelebbi eső után kicsiráz-zanak s így az őszi vető- vagy mélyszántáskor megsemmisüljenek. A trágyatelepre ne öntsünk gyommagvakat tartalmazó söpredekeket, hanem ezt előbb égessük el és hamuját hintsük a trágya közé. A vetőmagot okvetlenül rostáljuk, triórözzük meg és így tiszta magot vessünk, mert «ki gazt vet, az jövőre gazt is arat».

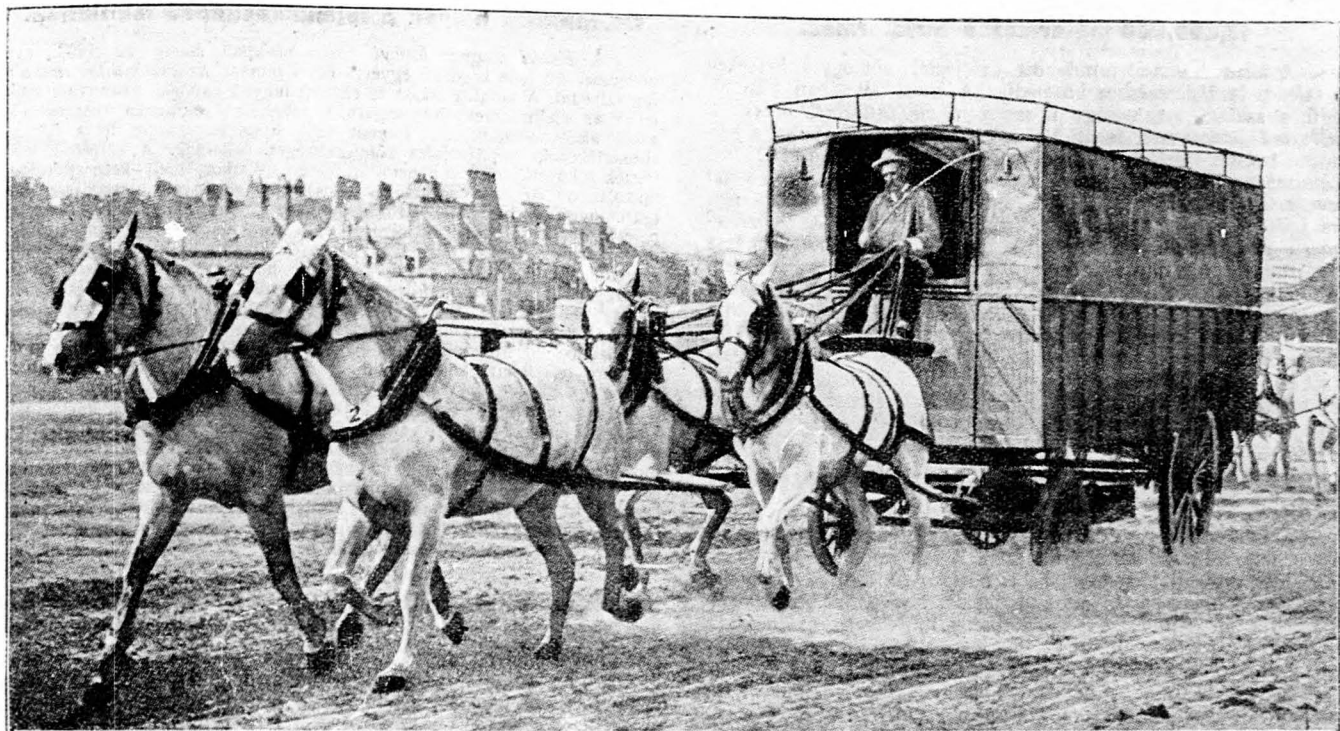
A kazal. Hogy a drága szalastakarmányból minél kevesebb menjen veszendőbe, a kazal készítése körül is nagy gonddal járjunk el. Emelkedettebb helyre állítsuk, hogy a csapadékvíz alája ne folyjon. Helyét kapával tisztogassuk meg s terítsünk szét 20 cm. vastag szalmaréteget vagy tengeriszárat. Kisebb kazlat a biztonság kedvéért fagerendákra állítsunk. A kazal oldala felfelé és kifelé irányuljon. Hogy a tetőről lecsurgó víz ne folyjon végig a kazal oldalán. A tető hajlása lehetőleg meredek legyen, mert az eső és hólé annál gyorsabban leperreg róla. Takarmánykazlak tetejére lehetőleg rakjunk szalmát és a szélviharok ellen hosszú póznákból készült nyergekkel biztosítsuk. Nagyon okos dolog kisebb kazlak, hogylyák fölé deszkatetőt szerkeszteni olykép, hogy a kazal két végén 2—2 faoszlop álljon, ezek közt legyen egy könnyű tető, amely feljebb és lejjebb állítható, ahogy az alatt levő takarmány mennyisége kívánja.

Tengeriföld egy alföldi gazdaságban.

E kép tanúságot tesz afelől, hogy még az idei szárazságban is gyönyörűen fejlődött a tengeri ott, ahol a földet jól megművelték.

Sortrágyázás. A porszerű műtrágyákat eleinte csak úgy alkalmazták, hogy lehetőleg egyenletesen szétszórták a szántóföld felületére és azután beleszántották. Azonban 10—15 évvel ezelőtt mind többen próbálgatták a műtrágyázást olyformán, hogy a maggal egyidőben és csak a mag sorába hintették a műtrágyából. Ennek praktikus kivitelét lehetővé tették az oly vetőgépek, melyeknek két vetőládájuk van és a vetőtölcsérek is kettősek. Az egyik ládából, illetőleg tölcserből a mag, a másikkól a műtrágya hullik bele a csoroszlya által készített barázdába. A sortrágyázásnál ama meglepő eredményre jutottak, hogy félannyi műtrágyával is elértek annyi terméstöbbletet, mint amennyit kétszeres mennyiségének elszórása után kapni szoktak. Ezt úgy magyarázzák, hogy a csirázó mag és növényke életének első heteiben és akkor, mikor még a talaj nedvességben bővelkedik, sok növényi tápanyaghoz jut, minek következtében hirtelen megerősödik, jól meggyökeredik s így már a nyári szárazság alatti vízhiányt kevésbé sínyli meg. Míg szórt vetésnél 1 kat. holdra 1—1.5 mm. szuperfoszfátot szoktak számítani, sorba vetve 70—80 kgr. is elegendő. Egyet azonban nem hallgathatunk el: a szórt vetésnél még a két évi növényre is lesz némi hajtőereje a műtrágyának, míg a sortrágyázásnál tisztán az első évben mutatkozik a terméstöbblet.

Francia boulognevidéki nehéz igásfogat.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. A szegedi népfőiskola mire képesít? 2. A Zsoldos tanintézet hol van? 3. Milyen divatlopot mennyiért rendelhetek meg a kiadónál? (295. szám.) (K. Sz. János.) — **Felelet.** 1. A népfőiskolára bárki beiratkozhat, mert célja az, hogy aki tanulni óhajt, tanulhasson. Az önművelődés, a több és magasabb tudás eszköze a főiskola azok részére, akik tovább akarják képezni magukat. Az iskolát nem pótolja és mint ilyen képesítést nem ad. 2. Budapest, VII., Dohány-utca 84. 3. Legújabb divat 800 K. Record 900 K, Revue des Modes 500 K, Blatt der Hausfrau 150 K számonként postadíjmentesen.

Kérdés. Kérhet-e a főbérő az ágyrajárából, egy hétre 2500 koronát? (B. S. Budapest.) — **Felelet.** Véleményünk szerint igen, mert nemcsak ágyat, hanem takarítást és eszközök használatát is adja; azonkívül az ágyneműmosás is jelentős összegre rüg.

Kérdés. 1. Saját használatra ültetett dohányomlat letörhetem-e, ha a pénzügyőr még nem vizsgálta meg? 2. Mennyibe kerül most az Uj Barázda negyedévre? (B. D.) — **Felelet.** 1. Letörheti, azonban gyökereitől szedje ki a dohányt, mert a sarjódohányt megbüntetik. 2. 6000 korona.

Kérdés. Mi az ára Ausztriában és Németországban egy jó kétsővű kakasos vadászfegyvernek? (Sz. F., Doboz.) — **Felelet.** Nálunk 300 ezer koronáért már kapható és bizonyára máshol sem nagy a különbség az árban. A fegyver szállítási díja és vámja miatt nincs különösebb előnye a külföldi vásárlásnak.

Kérdés. 1. Három dollár és 50 cent értékű amerikai levélbélyeget hol értékesíthetek? 2. A Háztartás című lap szerkesztősége hol van? (D. K., Pápc.) — **Felelet.** 1. Ha a bélyegek hibátlanok és nem használtak, kiadóhivatalunk beváltja. 2. Budapest, IV., Károly-körút 3.

Üzenet a könyvrendelőknek. Döhrmann: *Lótenyésztés* 6300 K, *A lótenyésztés elmélete és gyakorlata* 6300 K. Kis: *Az igásló tenyésztése* 2700 K. Lukács: *Első segélynyújtás az állatok megbetegedésénél* 2700 K. Jakab: *Útmutatás háziállataink egészségének gondozására* 1500 K. Nyáry: *János kálváriája* 3900 K. Gyárfás: *A szántóföld helyes művelése* 3990 K. Budav: *Titkok földje és Karikás János csodálatos kalandjai* együtt 2070 K. Az összeg előre küldendő. A postaköltség már az árba van számítva. — (K. V. V., Kővágószőlős.) A házinyúltenyésztésről van 2070 és 870 koronás könyv. Már egy rejtvény megfejtésével is résztvesz a sorsoláson.

A kiadóhivatal üzenetei. (K. Gy. Kondoros.) Előfizetését a beküldött összeggel 1924 február 28-ig rendezte a jelenlegi előfizetési ár szerint. — (F. J. Szegvár.) Előfizetését a jelenlegi előfizetési ár mellett október 30-ig rendezte.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Az iparcikkek ára sokszorosán meghaladja az élelmiszerek árát.

Az Országos Közélelmezési Tanács kiviteli és behozatali szakbizottsága az elmúlt héten ülést tartott, melyen részt vett Bud János közlelmezési miniszter is. A közlelmezési miniszter közölte a tanáccsal, hogy a burgonya kivitelét állandóan figyelemmel kíséri és ha az a közellátást veszélyeztetné, intézkedni fog a kivitel korlátozása iránt. A bizottság megállapította, hogy a budapesti piacra szállított élelmiszereket oly nagy mértékben vásárolják össze az exportőrök, hogy ezáltal a budapesti fogyasztóköltség ellátása áruhiány következtében nagy mértékben szenved és ez tetemes áremelkedést idéz elő. A bizottság felhívja erre a kormány figyelmét és kéri, hasson oda megfelelő intézkedésekkel, hogy ez a káros befolyás megszűnjék. Hadik János gróf utalt arra a tényre, hogy amíg az élelmezési cikkek és a mezőgazdasági termények ára körülbelül a korona zürichi áralakulásával arányban emelkedtek, addig az ipari cikkek, különösen a textil-, bőr-árak és ruházati cikkek drágulása ezt az áremelkedést jóval felülmúlja. Hogy milyen nagy az aránytalanság az élelmezési cikkek és az iparcikkek áralakulásai között, a következők is igazolják: az élelmezési cikkek közül a disznózsír kivételével július 31-én egy sem haladta meg a koronának zürichi áralakulását. A korona a zürichi árfolyam szerint a békekrona értékének 3535-öd részére csökkent, ugyanakkor a gyapjuszövet ára a békebeli árak 8333-szorosára, a szinnyomatós karton ára pedig 13.000-szeresére emelkedett. Ugyanezen időszak alatt, vagyis 1914-től 1922 július 31-ig, a búzaliszt ára csak 3303-szorosra növekedett. A közvéleményben mindig csak a búza árának emelkedését állítják előtérbe és ennek tulajdonítják a folytonos drágulást, holott az ipari cikkek drágulása messze felülhaladja a búza áremelkedését. Többek felszólása után az elnök javaslatára a bizottság úgy határozott, hogy a tanács kebeléből kiküldött bizottság gyűjtse össze az idevonatkozó adatokat és vizsgálja meg, indokoltak-e és mennyiben ezek a magas árak az iparcikkekben, amelyek a közlelmezési cikkek árának további emelkedését is maguk után vonhatják.

Minden magyar ember *Amor* bajuszpedrót használ. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régi posta-utca 2. sz. Budapest.

17,609.000 métermáza buzatermés.

A búza hordását mindenütt befejezték, sőt egyes helyeken a cséplés is befejezéshez közeledik. A szem általában jóminőségű, a szalma mennyisége közepes. 17,609.000 métermáza a valószínű búzatermés, tehát 550.000 mázsával több, mint a legutóbbi becslés szerint volt. A múlt évben ezzel szemben 14,912.000 métermáza búza termett. A rozs cséplését is legnagyobb részét bevégezték. A szem nagyobbára szép és súlyos. A rozstermésben országos átlagban némi javulás mutatkozik. 7,854.000 métermáza a valószínű rozstermés. A múlt évben 6,387.792 mázsa rozs termett. Az árpával is legtöbb helyen végeztek. A szem minősége általában jó. Összesen mintegy 5,341.800 métermáza a valószínű árpatermés. A múlt évben 4,862.828 métermáza árpa termett. A zab cséplése még nem fejeződött be. Termése alig közepes. Összesen mintegy 3,612.400 métermáza termett. Az elmúlt évben 3,273.616 métermáza zab termett. A tengeri fejlődését megakasztotta a szárazság. A csóképződés általában kielégítő s ha hamarosan esőt kap, akkor elég jó termés várható.

A Szeged-vidéki bortermelők országos mozgalmát szerveznek.

A Szeged-vidéki bortermelők is mozgalmat indítottak változó helyzetük orvoslása érdekében. A mozgalom élére Aigner Károly dr. szegedi főispán, maga is bortermelő, állott és a mezőgazdasági kamara újjan országos akcióit szervez. A bortermelés válságának megszüntetésére elsősorban a földművelésügyi miniszter figyelmét fogják felhívni. A sérelmeket memorandumba foglalják, amelyet nagyobb küldöttség fog átnyújtani a miniszternek. Szükségesnek tartják az érdekeltek a bor árának a mai viszonyokhoz, vagy legalább is a termelési költségekkel arányos megállapítását, a hordóhiány megszüntetését és a kivitel elősegítését, valamint a bort terhelő adók és vámok mérséklését. A főispán kezdeményezésére a duna-tiszaközi kamara még ebben a hónapban, valószínűleg augusztus 20 ikán, nagyszabású gyűlést rendez Szegeden.

Három mázsa búza árért váltanak be egy mázsa dohányt.

A pénzügyminisztérium és a dohánytermelők között meg-egyezés jött létre, amelynek értelmében az új dohányért métermázsáncént három métermáza búza értékét fogják kapni a termelők. Sajnos, ez a beváltási ár sem fizeti meg a termelők fáradságát, mert a kilátásba helyezett beváltási ár nem jelenti azt a jövedelmet, melyet elérni volna a gazda például akkor, ha földjén gabonát termel. Bekerülőben körülbelül négy métermáza búza volt egy métermáza dohány beváltási ára s ma legalább ugyanilyen mértékben kellene a pénzügyminisztériumnak a dohányt megfizetni. Természetesen, ha ezek a beváltási árak életbe lépnek, a trafikárok is nagy mértékben emelkedni fognak. A dohányjövédék eddig a dohány egy részét külföldi valutáért értékesítette és így sokkal magasabb árat kapott, mint itthon. A külföldön szerzett jövedelmet aztán arra fordította, hogy a belsődon árusított trafikot olcsóbbá tegye. A termelők azt kívánják, hogy ezután a külföldi értékesítésből származó jövedelem egy részét a termelők munkájának jobb javadalmazására fordítsák.

Többmillió állatárak.

A múlt heti pécsi állatvásáron mintegy kétezer darab ló került felhajtásra, de a magas árak miatt kevés vétel történt. Nehéz kocsioltat négy millió koronáért kínáltak. Elsőrendű ökör öt millió koronáért volt kapható. Fejőstehénért három millió koronát kértek.

Jelentkezés a pincemesteri tanfolyamra.

A földművelésügyi miniszter a hivatalos lapban pályázati hirdetést tett közé az egy évig tartó budafoki pincemesteri tanfolyamra való felvétellel. Felvehető olyanok, akik kéteves tanfolyamú szőlészeti és borászati szakiskolát végeztek. A pályázat határideje augusztus 10-én telik le. Bővebb felvilágosítással szolgál a tanfolyam igazgatósága Budafokon.

Oklevél a jól gazdálkodó kisbirtokosoknak.

Székesfehérvár képviselőtestülete elhatározta, hogy a jövő esztendőitől kezdve oklevéllel és díjjal tünteti ki azokat a kisgazdákat, akik legtöbb gabonát és gyümölcsöt termelnek és akiknek állatai a legszebbek. Hogy a kisgazdák helyzetét megkönnyítsék, a város a saját gazdaságában nemesített gabonát termel és ezt métermázsáncént száztizenöt kilogramm rendes gabonáért becseréli.

Ősztöndíjas helyek a tejmunkásképző iskolában.

A kishéri magyar királyi tejmunkásképző iskola az 1923. évi november hó 1-én kezdődő egyéves tanfolyamára tíz ösztöndíjas tanulót fog felvenni. A tanulók lakást és ellátást ingyen kapnak, azonban tekintettel az élelmiszerek drágaságára, a felvételnél előnyben részesülnek azok, akik havonként tíz, tizenöt vagy húsz kilogramm búza, illetve ellenértékének megfizetésére kötelezettséget vállalnak. A felvételi feltételek a következők: a) a betöltött 17 éves életkor, mely keresztlevéllel igazolandó; b) erős, egészséges testalkat, mely orvosi bizonyítvánnyal igazolandó; c) elemi iskolai bizonyítvány annak igazolására, hogy a belépni óhajtó jól tud írni, olvasni és a négy alapművellettel számolni; d) kiskorúság esetén írásbeli nyilatkozat kívántatik a belépni óhajtó szüleitől, esetleg annak gyámjától arról, hogy a folyamodó felvételébe beleegyezik s hogy a tanfolyam tartama alatt a tanulót az iskolában esetleg teljesítendő fizetéseket magára vállalja; e) a magyar nyelv bírása; f) kifogástalan előélet, mely hatósági erkölcsi bizonyítvány által igazolandó; g) himlőoltási bizonyítvány; h) minden tanuló, ki a tanfolyamra felvételt, köteles munka- és ünneplő ruházaton kívül hat törülközőt, hat melligérfő fehér vászonkötényt, tizenkét zsebkendőt, hat lábravalót, hat inget és hat pár kapcát magával hozni. A felvételnél kiszolgált katonák, továbbá azok, akik tehenészetben, esetleg tejgazdaságban már alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. Akik ezen tanfolyamra felvételt kívánják magukat, húszkoronás bélyeggel ellátott és a felvételi feltételekben említett bizonyítványokkal felszerelt, sajátkezűleg írt s a kishéri magyar királyi ménesbirtok igazgatóságához címzett folyamodásukat legkésőbb 1923. évi október hó 15-éig a fentemlített iskola vezetéséhez nyújtják be.

Százhuszonötévesztendő a keszthelyi gazdasági akadémia.

A keszthelyi magyar királyi gazdasági akadémia Georgikon gazdasági köre az akadémiának, mint a világ legrégebbi szakoktatási intézményének, százhuszonötéves fennállásának emlékére évkönyvet ad ki.

Hálaadó istentisztelet a kommün bukásának évfordulóján. A belvárosi templomban hálaadó istentiszteletet rendeztek abból az alkalomból, hogy négy éve eltávolították a Peidl-kormány tagjait hivatalukból. A hálaadó istentiszteleten többek között megjelent: József királyi herceg, Augustia és Zsófia hercegnők, Pekár Gyula, Csilléry András, Friedrich István és Bleyer Jakab volt miniszterek, továbbá a kormány, a honvédelmi minisztérium és a főváros képviselői is.

Az angol sajtó Magyarország igazán mellett foglal állást. Az egyik angol lap vezércikkben kijelenti, hogy mindig azon a véleményen volt, hogy Magyarországnak lehetővé kell tenni a kölcsönt a Népszövetség ellenőrzése mellett és hogy az ellenőrző bizottság fejét a Népszövetség nevezze ki. Nem érthető, hogy a kisántant miért követel a maga részéről külön megfigyelőt Magyarországgal szemben. A lap folytatónak hangot ad Magyarország ama aggodalmának, hogy a kisántant korlátlan hatalmat akar elérni a Magyarország ügyeibe való beavatkozásra. Reméljük — folytatja a lap — hogy Magyarország ezirányú aggodalmait alaptalanok. A nagyhatalmak biztosítják Magyarországot minden jogosulatlan politikai befolyás ellen.

Eltették Harding elnököt. Az a vonat, amely Harding holttestét szállította Washingtonba, útközben kisiklott. Csak a véletlennek köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. Az elhunyt elnök temetése Washingtonban amerikai fogalmak szerint is nagyméretű volt. A koporsót egy ágyú kocsijára helyezték s ezen vitték ki a temetőbe. A végeláthatatlan gyászmenetet Persing tábornok nyitotta meg lóháton. Utána következett a nagy katonai díszmenet, ehhez csatlakozott a polgárak díszmenete, ezt követően a papság vonult fel. A halottaskocsi mellett azok a miniszterek, szenátorok és politikusok mentek, akik az elhunyt elnök legszorosabb baráti köréhez tartoztak. A halottaskocsi után csukott kocsiiban ült Harding özvegye, aki autóban Wilson, Harding hivatali elődje követett. Wilson után Coolidge, az új elnök autója ment. A gyászmenetben látható volt Taft volt elnök is. A temetés ideje alatt minden percben eldördült egy ágyú. A kapitóliumon megállott a menet, a koporsót egy emelvényre helyezték, mire a közönség végnélküli sorban járult az elnök ravatala elé, hogy neki a végtiszteletet megadja. Mintegy 800.000 ember kísért el Hardingot utolsó útjára. A kapitóliumról a koporsót csukott autón vitték a vonathoz, ahonnan elindult Marionba, Harding birtokára, ahol a családi sírboltba helyezték örök nyugalomra. Az amerikai lapok nyilvánosságra hozzák azt is, hogy mekkora vagyont örökölnek az elhunyt elnök után a hozzátartozói. Mintegy 7-800.000 dollár maradt az elnök után. Nemrégiben adta el 250.000 dollárért a farmját s így az egész vagyont készpénzben fogják megkapni az örökösök. Özvegyének a kongresszus évi nyugdíjat 5000 dollárt fog megszavazni.

A városok inségadót vetnek ki. Csonkamagyarország városainak polgármesterei az elmúlt héten értekezletet tartottak. Vass József népjóléti miniszter bejelentette, hogy megadja a városoknak azt a jogot, hogy az inségek részére adót vessenek ki s általában felhívja a városokat, hogy az általa tervezett inségakcióba kapcsolódjanak be, csináljanak városonként szegénykatasztrát, a belegetek utalják a kórházba, az elagóttakat pedig a szegényházba. Kijelentésbe helyezte, hogy a városoknak akciójukhoz hitelt fog biztosítani. Az értekezlet elhatározta, hogy a kormány engedélyével a városokban inségadót szednek, amely a vagyon- és jövedelemadó kétezerre és egyszázaléka között fog mozogni. Az értekezlet egyben kérte, hogy a kormány bocsásson már augusztus 10-étől a teljesen vagyontalan aggok, többgyerekes özvegyek és munkaképtelen szegények részére megfelelő mennyiségű lisztet s ennek visszafizetését a városok vállalják.

Az ügyészség vádiratot adott ki a bécsi hazaárulók ellen. A budapesti ügyészség vádiratot adott ki a Bécsbe szökött hazaáruló politikuskok és újságírók ellen, akik magukat jogtalanul emigránsoknak nevezik. A vádirat a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett bűntett címén Garami Ernő, Hock János, Lovászy Márton, Károlyi Mihály gróf, Hatvani-Deutsch Lajos báró, Jászi (Jakobovits) Oszkár, Buchinger Manó, Linder Béla és Szende Pált több bűntettrel vádolja meg, amelyeket a bécsi magyar sajtóban közzétett cikkeikkel követtek el. A vádirat felsorolja ezeket a gyalázkodó cikkeket, amelyekkel Magyarország hitelét akarták ezek a gonosztevőkrontani. Megállapítja a vádirat azt is, hogy a bécsi magyar sajtót a kisantant, tehát ellenségeink tartják fenn. Valószínű, hogy ebben az ügyben már novemberben megtartják a főtárgyalást, amikor is a vádlottak felett in contumaciam — távollétükben fognak ítélni. A többi kiszökött hazaáruló ellen készül még a vádirat, ami az anyaggyűjtés nehézségei miatt csak hónapok múlva lesz kész.

A sztrájkra igazgatómozdonyvezetőket elbocsátották. Az államvasutak igazgatósága a legutóbb lefolyt mozdonyvezető sztrájk ügyével kapcsolatban határozatot hozott, amely szerint a sztrájkra igazgatókat, rábeszélőket és felbujtókat, összesen huszonegy mozdonyvezetőt és fűtőt, minden fegyelmi eljárás nélkül azonnali hatállyal a szolgálatból elbocsátotta. A sztrájk előidézésében bűnös egyéb alkalmazottak ellen a fegyelmi eljárást folytatják le. A félrevezetett alkalmazottakkal szemben az igazgatóság mellőzött minden büntetést, annak reményében, hogy a jövőben a hazához és az állami rendhez való hűségben nem hagyják magukat megtántorítani.

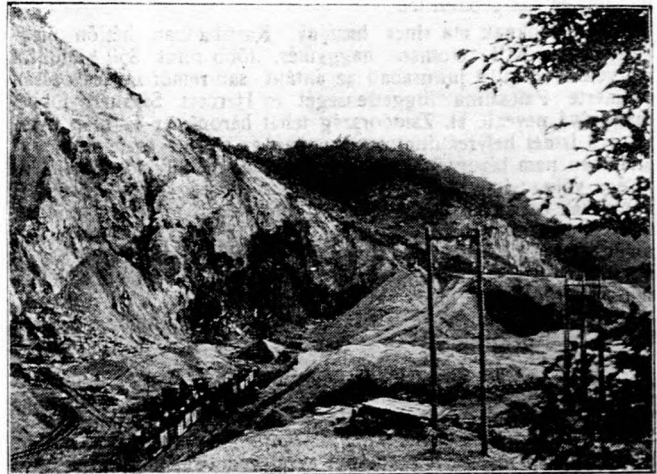
Drágább lett a posta. A korona értékesése következtében a posta is kénytelen volt emelni a tarifát. Az új tarifa főbb tételei a következők: Helybeli levél 100, vidékre szóló 200 korona, közelebbi külföldre 350, egyébként külföldre 500 korona. A levelezőlap 50, 100, 220, illetve 300 korona, nyomtatvány és áruminta 50 grammként belsőre 20, külföldre 100 korona. Az ajánlás díja helyben 100, vidékre 200, külföldre 500 korona és a rendes viteldíj. Express-díj belsőre 500 korona, postautalvánnyal darabonként egymillió korona küldhető. 25.000 koronáig 200, ezenfelül 400, illetve 800 korona a portó, 100.000 koronán felül minden százezer korona után 400 korona. A csomagdíj 20 kilogrammig 250-tól 900 koronáig. A távirat szódija belsőre 60, közelebbi külföldre 200 korona, Németországba és Lengyelországba 300 korona. Az új tarifa augusztus 13-án lépett életbe.

A háborús országok összesen tízmillió embert veszítettek el. A nemzetközi munkahivatal összeállította a háború emberáldozatainak statisztikáját országok szerint. A statisztikában a hadisült államok a következők számokkal vannak képviselve: Németország 1,537.000, Ausztria 164.000, Egyesült Államok 157.000, Franciaország 1,500.000, Anglia 117.000, Olaszország 800.000, Lengyelország 320.000, Románia 100.000, Jugoszlávia 164.000, Oroszország 775.000, Csehország 236.000, Ausztrália 76.000, Belgium 25.000, Kanada 45.000, Finnország 10.000, Újzeeland 20.000 ember. Hiányoznak még az adatok Törökországból, Bulgáriából, a balti államokból, Portugáliából, Magyarországból és Japánból. Ha ezeknek az államoknak körülbelüli veszteségét is hozzászámítjuk az előbbiekéhez, a háború áldozatainak száma mintegy tízmillióra becsülhető.

Nagy tüntetések Danzigban a drágaság ellen. Danzigban, ahol ép oly szomorú élelmiszeri viszonyok vannak, mint a többi rémet nagyvárosban, óriási tüntetések voltak a vásárcsarnokokban. A vásárokon állandóan hiányzott a burgonya, ami nagyon elkésértette a lakosságot. Miután az igazgatóság nőtön-nőtt és a rendőrség véres tüntetésektől félt, egyszerűen lefogták az összes élelmiszerkészleteket. A rendőrség azután maga árusította ki az élelmiszerkészleteket, jóval olcsóbb árakon.

A 101. gyalogezred hőseinek emlékművet emeltek. Augusztus 5-én Békéscsabán hatalmas közönség jelenlétében leplezték le a volt 101. gyalogezred hőseinek emlékére emelt emlékművet. A honvédelmi minisztert az ünnepségen Krusina Manó tábornok képviselte. A tábori misét és Imát Hévey Gyula plébános, a volt 101. gyalogezred tábori lelkésze mondotta. Kuntz Henrik evangélikus tábori lelkész mélyérzésű imában emlékezett meg a hősi halottakról. Dr. Serényi Pál főhadnagy emlékbeszédet mondott. Az ünnepély végével a honvédség díszszázada, valamint a volt 101-esek díszmenetben vonultak el a tábornok és a közönség előtt.

Szeptemberben amerikai szeretetadományok érkeznek. Marczinkó József passaiói plébános tavasszal mozgalmat indított az amerikai magyarság körében a hazai nyomorgók segélyezése céljából. A mozgalom eredménnyel járt és nem egy itthoni segítségre szorult honfitársunk áldja az amerikai magyar plébánost. Marczinkó most az amerikai magyar papság, hírlapok és egyesületek segítségével újabb nagy gyűjtést tervez. Fölhívására máris ezrei gyűltek össze a szeretetadományoknak és a gyűjtés olyan sikeresen folyik, hogy szeptemberben már el is indul a szeretet-hajó, amely Magyarországra fogja hozni az adományokat.

Tapolca fürdő környéke, Miskolcz mellett.

Magyarország úszóbajnokságai. Az idei magyar úszóbajnokságok augusztus 4-én és 5-én zajlottak le a lágymányosi uszodában. A legkitünőbb eredményt Eperjessy Béla érte el, aki 800 métert 11 p. 48 mp. alatt úszta meg s ezzel megjavította az eddigi 11 p. 56 2 mp.-es rekordját. Az NSC fiatal gyorsúszója, Gáborffy Antal, erős küzdelem után Turnovszkyt győzte le 1 p. 05 8 mp. kitünő idő alatt. Részletes eredmények: 100 m. gyorsúszóbajnokság. Bajnok: Gáborffy Antal (NSC) 1 p. 05 8 mp. 100 m. hátúszóbajnokság. Bajnok: Bartha Károly (NSC) 1 p. 21 2 mp. 100 m. mellúszóbajnokság. Bajnok: Sipos Márton (MAFC) 1 p. 21 8 mp. 100 m. hölgyúszóbajnokság. 1. Dénes Irén (NSC) 1 p. 41 2 mp. 100 m. hölgy mellúszóbajnokság. 1. Fest Franciska (NSC). 800 m. bajnokság. Bajnok: Eperjessy Béla (MAFC) 11 p. 48 mp. Országos rekord. Műugró-bajnokság: Ramharter Dezső (Pozsonyi TE) nyolc helyezési szám. 3×100 m.-es vegyes stafétabajnokság. Bajnok: a MAFC csapata (Sipos, Virányi, Eperjessy). 4×200 méteres stafétabajnokság. Bajnok az NSC csapata (Schlenker, Balikó, Bartha, Gáborffy) 11 p. 5 6 mp. (Legjobb országos eredmény.)

Az angol férfiak sem rúghatnak ki következmények nélkül a hámból. A magyar házassági törvények értelmében úgy a férje mint a feleség egyforma joggal kérheti a bíróságot, hogy bontsa föl a házasságot, ha valamelyik fél házasságtörést követett el. Angliában, a világ legcivilizáltabb országában ez nem így volt még pár héttel ezelőtt sem. Az ósdi törvények szerint a férj jogosan kérhette a bíróságot házasságának fölbonthatására, ha a felesége hűtlen lett hozzá, vagy ha az asszony megszökött tőle. Az asszony azonban hasonló esetben nem kérhette a házasság fölbonthatását. Ezt a ferdeséget, helyesebben erkölcsstelen állapotot akarta megszüntetni C. F. Entwissel képviselő, aki javaslatot nyújtott be, hogy a feleségnek is joga legyen válópórt indítani, ha a férje hűtlen lett hozzá. A törvényjavaslatot azonban ugyancsak vegyes érzelmekkel fogadta az angol képviselőtestület. Főleg egy F. N. Blundell nevű képviselő kelt ki a javaslat ellen. Szerinte a férfi kedve szerint rúghat ki a hámból és kereken tagadta, hogy a férfi és a nő egyenlő jogú volna. A képviselők józanabb része azonban lehurrogta a kikapós érzelmű képviselőt. A Ház túlnyomó többsége elfogadta a javaslatot.

A lázadók és gyujtogatók rögtönítélő bíróság elé kerülnek. A kormány hatályon kívül helyezte a mozdonyvezetők sztrájkja alkalmával kiadott statáriális rendeletet s csupán a *lázadásra és gyujtogatásra* korlátozta a rögtönbíráskodást. Az államrendőrség felhívja a közönséget, hogy ezeknek a bűntetteknek elkövetésétől tartózkodják, mert minden polgári egyén, aki ilyen bűncselekményt elkövet, rögtönbíráskodás alá kerül és halállal bünhődik.

Németország sorsdöntő órákat él. Németországnak válságos napjai voltak az elmúlt héten. A márka végzetes zuhanása következtében a drágaság hihetetlen méreteket értett s ennek következtében a szegényebb lakosság éhségzavargásokban tört ki. Hozzájárult a bajokhoz a nyomdász-sztrájk s a vasutasok részleges munkabeszüntetése is, úgy hogy az egész országban teljes felfordulás uralkodott. Kétségtelenül megállapították, hogy a sztrájk-mozgalmakat a kommunisták rendezték, hogy maguk alatt erősítsék a talajt. A kormány nem tudott a gazdasági válsággal megküzdeni, ezért Cuno kancellár kénytelen volt helyét átadni *Stresemann* volt miniszternek. Stresemann kormányalakítása elejét vette a kommunisták aknamunkájának. Németországban meg is állott a teljes összeomlás felé vezető folyamat, de a bajok még ma sem szűntek meg. Az országban itt-ott véres tüntetések is voltak több halottal és sok sebesülten.

A zsidóknak ma sincs hazájuk. Karlsbadban hétfőn megkezdődött a XIII. cionista naggyűlés, több mint 350 kiküldött részvételével. 1919 júliusában az ántánt san-remói tanácskozásán elismerte Palesztina függetlenségét és Herbert Sámuel fő kormányzóvá nevezte ki. Zsidóország tehát hároméves év után hivatalosan ismét helyreállított, azonban az elmúlt esztendőek egyáltalában nem bizonyították, hogy ennek valami különösebb jelentősége volna; ime a cionisták, akik Zsidóország függetlenségéért harcolnak és azt az álmodat akarják megvalósítani, hogy minden zsidó a Jordán mentén telepedjen meg (az egész világ álma ez), továbbra gyűléseznek, mint eddig, minden esztendőben Karlsbadban és a san-remói határozatot, amit annak idején olyan lelkesedéssel fogadtak, még annyit sem változtatott a helyzetükön, hogy a világ minden részéről összesereglett kiküldöttek «hazai földön találkozzanak».

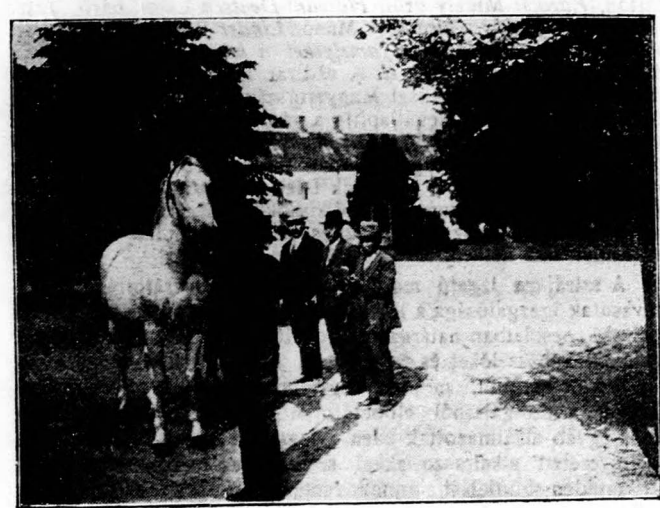
Görögország újabb polgárháború előtt. Görögországban ellenforradalom tört ki. A forradalom fészke *Szaloniki*, ahol több ezer éhező munkás megtámadta a tőzsdét, földülta, majd szétzedve a városban, raboltak, pusztítottak. A forrongás oka elsősorban a nép insége. A kormányt azzal vádolják, hogy a szegény osztályokkal nem törődik és csak a nagytőkéknek kedvét keresi. A szaloniki helyőrség ereje gyengének bizonyult a mozgalom ellen nyomására s a kormány sietve új csapatokat menesztett a városba. Athénben és az ország egyéb városaiban szintén voltak zavargások. *Az ellenforradalmat a királypártiak vezetik.* A görög vezetőférfiak közül többen a szövetséges hatalmak segítségül hívását ajánlják, mert attól tartanak, hogy *gyors beavatkozás nélkül polgárháborúvá fajul a forradalom.*

Osztrák kézre juttatta és legyilkoltatta honfitársát. Csém községben (Nyugatmagyarország) egy osztrák csendőr és *Huber* Ferenc rohonci vendégélős együtt mulattak. Boros fővel elhatározták, hogy *Subsits* Vince kisdarai lakost, akinek elfogására az osztrák hatóságok hárommillió koronát tűztek ki, valamilyen ürüggyel átcsalják a határon. Huber a terv szerint beugratta *Subsits*ot és azzal a mesével áltatta, hogy üzletet akar vele kötni egy felsőöri vendégélős. *Subsits* hitt a mesének és nekivágott a határnak. A csémi állomásnál az osztrák csendőr, aki időközben elrejtőzve már várta, *hasbalötte Subsits*ot. A súlyosan sebesült embert vonatra tették, Felsőőrre szállították, ahol hamarosan meghalt. Egész Nyugatmagyarországon rendkívül nagy a felháborodás az eset miatt, főleg *Huber* vendégélős ellen, aki anyagi haszonért nem állotta léprecsalni honfitársát és segédkezett nyújtott a meggyilkolásához. A magyar hatóságok az eljárás megindították.

A szovjetkormány ismét rekvirál. A szovjetkormány rendeletet adott ki, melynek értelmében rekviráló alakulatok járják be az országot és a földművelő nép minden terményét elviszik. A szovjet annakidején természetesen számolt azzal a lehetőséggel, hogy a földművesek nem fognak dolgozni, ha tudják, hogy nyers erőszakkal mindenükből kiforgatják és a tél folyamán olyan *igértet* tett, hogy *mindenki szabadon rendelkezhet termésével*, legfeljebb csak egy kis mennyiséget köteles beszovaltatni. A vörös szovjet vezetőinek természetesen nem sok lelkiismeretfurdalást okozott ennek az ígérgetnek a megszegése és most, mikor a termést mindenki behordta, *erőszakkal csapták a falvakra és a földművelő nép verejtékes munkájának minden gyümölcsét elrabolták.* A rekvirálást a legaljasabb és semmiféle gazdaságtól vissza nem riadó vörös terrorlegényekre bízták, akik zszamos esetben a *gyilkosságra is velemledtek az ellenszegülőkhöz szemben.* A Kaukázusban és a Don vidékén a földművesek föllázadtak. A lázadást azonban *vére fojtották.*

A La Manche-csatorna úszóhőse. *Sullivan* amerikai versenyzőbajnok az elmúlt héten *Dowertől* elindulva, átúszta a harminchárom kilométer széles *La Manche-csatornát.* Este indult s másnap este Calaisben partot ért. *Sullivant* több motorcsónak kíséerte, továbbá gőzhajók, amelyekről negyedóránként értesítették a partokon álló kíváncsiak óriási tömegét. Amikor elérte a partot, annyira ki volt merülve a *27 óra és 23 perces úszástól, hogy nem tudott megállani a lábán.* A nagy tömeg örömrivalgással fogadta, valósággal tenyéren hordva vitték a közeli kaszinó épületébe s már az úton próbálták élesztetni. A kaszinóban gondos ápolás alá vették, kanalanként megettek vele egy tányér levest és megivott egy pohár bort. Evés közben olyan álmos volt, hogy lehunyódott a szeme. Huszonöt év óta *Sullivan* a harmadik, akinek sikerült a csatornát átúszni.

Mézespercek a levegőben. Angliában most nagyon divatos a *repülőgépen való nászuzulás.* Hetenkint két-három olyan egybekelés történik, amelyek után az új házaspár az anyakönyvvezető hivatalából egyenesen a repülőállomásra siet, hogy a legelső fel szálló géppel körutat tegyen a brit szigetvilág körül. Érdekes, hogy a repülést rendszerint a fiatal feleség indítványozza, míg az újdonsült férj a vasutal is megelégedne.

Japán gazdászok Kisbéren.

Megkötötték az amerikai-török békét. Lausanneban az elmúlt héten aláírták a békét Amerika és Törökország közt. Két szerződésről van szó, még pedig a főszerződésről, amely a jövőbeli viszony kialakulásának alapjait foglalja össze és a kiadatási szerződésről. Az aláírás körülbelül száz személyi jelenlétben a Deauvage-szálló nagytermében ment végbe.

1910 óta mindössze huszonnyolcezer ház épült Csonka-magyarországon. Érdekes ma, amikor úgyszólván az egész országban megakadt az építkezés, hány lakóház van az ország területén. Az 1920 és az azóta bővült adatok alapján megállapítható, hogy Csonkamagyarország területén 1,175.338 lakóház van. A házak száma jóval kisebb mértékben szaporodott, mint a lakosság, mert 1910-ben a trianoni határ által kerített területen 1,146.621 volt a lakóházak száma, tizenhárom év alatt tehát mindössze 28.717 ház épült. Nagyobb lett ennek folytán a házak lakottsága, 1920-ban egy-egy házra átlag hat lakos jutott. Legszűfoltabb az ország fővárosa, ahol egy házra átlagban 50 lakó jut. Sopronban 17 lakó jut egy házra, Győrben 13, Miskolcon és Komáromban 10, legfűrhetőbbek az állatok a Nagyalföldön, ahol egy-egy házra négy lakó esik. Az építkezést a munkaerő hiánya és az építkezési anyagok drágulása akasztotta meg.

Megrágult a cukor. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint felemeli a kincstár részesedését a cukor eladás után, még pedig kilónként 1398 koronával. Ennek megfelelőleg drágult a cukor a fogyasztóközönség számára is. A kristálycukor kilója 4750, a kockacukor kilója pedig 4850 korona.

Lehet-e levessel keresztelni? Egy kedves, öreg osztrák püspök előszeretettel ad fel a papjelölteknek a vizsgálatokn fogas kérdéseket. Egyik kedvenc kérdése a következő: «*Mondd, édes fiam, lehet-e levessel keresztelni?*» Egy jelölt, akinek a szive és az esze helyén volt, így felelt erre a kérdésre: «*Avval a levessel, amelyet Méltóságod eszik, nem lehet keresztelni, de avval, amit nekünk jelölteknek adnak a szemináriumban, egész bátran lehet keresztelni!*»

Az evangélikus világkonvent ülést tart. Augusztus végén tartják meg Eisenachban és Wartburgban az első Luther-világkonventet, melyen a magyar evangélikus egyházat Raffay Sándor püspök és Pröhle Vilmos dr. teológiai tanár fogja képviselni. A világkonventen negyven ország kilencvenmillió luteránusa részéről kétszázán fognak megjelenni. A tanácskozás nyelve német és angol. Ez lesz az első világösszejövele a luteránus egyházak képviselőinek.

Háromszoros életmentő. Szentendrénél áll a Duna mellett Fehér Ignác vizimalma, amely működésben volt, amikor arra csónakázott két fiatalember és egy leány. Nem voltak a legjobb evezősök és amikor arra haladt el a MFTR Rigó nevű hajója, az erős hullámverést a csónakkal el akarták kerülni, de a víz árja odasodorta őket a malom közelében. Nem tudták a malmot elkerülni és a víz a forgó kerekek alá sodorta a csónakot, amelyet a malomkerék felfordított és a benne levők az örvénylő vízbe zuhantak. A hajón és a parton levők megdermedve nézték a csónakozók kétségbeesett vergődését, csak Bonifert Antal tizenhat éves malomlány nem vesztette el fejét. A fiatal fiú hirtelen csónakba ugrott és mindhárom fuldoklót megmentette.

Száz százalékkal drágult a trafik. A trafikáru augusztus 12-ikétől ismét drágult 100—120 százalékkal. Különösen az olcsóbbfajta füstönivaló lett drágább, aminek a hatását főként a szegényebb osztályok érzik majd meg. Az új árak a következők: A dohánynál 100 grammonként: legfinomabb török 8000, finom török 4400, hercegovina 2800, közepfinom török 2000, magyar 1200 korona. 25 grammonként az árak a következők: finom török 1100, hercegovina 700, közepfinom török 500, magyar 300 korona. A szivaroknál darabonként: Regalitis 400, Media 500, Britannica 360, Trabucos 320, Milares 300, Operas 270, Cuba 240, Portorico 150, rövid szivar 120, cigárillos 100, Pannonia 50 korona. A cigarettáknál darabonként: a Nilus és a Stambul egy árbán 150, Memphis 120, Princessas 90, Mirjam 60, Király, Hölgy, Hercegovina és Dráma 40, Duna 32, Simphonia 50 korona. De nem feledkezett meg a gyufa sem a drágulásról: 60 koronáról nem kevesebbre, mint 130 koronára ugrott fel skatulyánként. Új ára augusztus 14-én lépett életbe.

Kettős öngyilkosság a Hűvösvölgyben. A hűvösvölgyi Nagykovácsi-út mellett, az erdő szélén pénteken az erdőkerülő hajnalban két holttestet talált. Halántékuk át volt löve és a közelben feküdt a revolver is. A rendőrség megállapította, hogy öngyilkosság történt. Ifjabb Solymossy Sándor 22 éves villanyserelő és szerelmese, Gold Ferenczné, Kiss Mária nevelőnő volt az öngyilkos pár. A fiatalember költséges életmódot folytatott s alkalmazási helyén kisebb lopásokat követett el s ezért elbocsátották. Valószínűleg ezért követett el öngyilkosságot, de hogy miként bírta rá a fiatal nőt is az öngyilkosságra, azt meg nem állapítható a rendőrség.

Kémek bűnhődése. A budapesti honvédtörvényszék Csögör Jenő közzei születésű, huszonnyolc éves, büntetett előéletű villanyserelőt kémkedés bűntette miatt kötél általi halálra ítélte. Bűntársa, Schütz Frigyes lakatos, közzei lakos, tizennyolc éves súlyos börtönt kapott. Mindketten a proletárdiktatura alatt mint ismert kommunisták Közzegezen nagy szerepet játszottak. Ugyancsak most hozott a honvédtörvényszék ítéletet Kocsebán Mihály komádi születésű szabóinas bűnygyében, akit szintén kémkedés bűntette miatt hét és fél évi súlyos börtönrre ítélte. A vádlott csak tizenhét éves és ezért nem ítélték halálra.

Magára gyújtotta az ágyát. A bécsi Práter környékén a járókelők a minap egy harmadikemeleti ablakból sűrű füstöt láttak kitódulni. Többen felszaladtak a nagy bérházba és a tűzoltóságot is értesítették. Már lángban állott a kis szoba szegényes berendezése, mikor betörték az ajtót. A tüzet sikerült hamar eloltani és a rendőri vizsgáló bizottság megállapította, hogy egy Hauptfleisch Paulina nevű hatvanöt éves asszony, aki ott albrétlenben lakott, petroleummal leöntötte az ágyát, belefeküdt és meggyújtotta a párnát. Holtteste szénnő égett.

Az első repülősztrájk. Jóformán még alig van nagyobb gyakorlati jelentőségű a repülőgépeknek, máris kitört az első repülősztrájk. A London-amsterdami légitársaság alkalmazottai mondották ki ezúttal a munkabeszüntetés s béremelést követeltek. A mozgalom eredménnyel járt, mert a társaság sietett felemelni a pilóták fizetését.

Oláhországban életveszélyes utazni. Oláhországban úgyszólván hétről-hétre megessnek vasúti szerencsétlenségek. Legújabbban a Temesvár—bukaresti vonalon történt nagyarányú vasúti szerencsétlenség, amelynek öt halottja és tizenöt sebesültje van. Cio-canes állomásnál kisiklott a bukaresti személyvonat hibás váltóállítási következtében. Két kocsi teljesen felborult és a bentülők részben meghaltak, részben súlyosan megsebesültek. Ugyancsak szerencsétlenség történt Sinajfa állomás mellett is, ahol egy gyorsvonat szaladt bele az ott vesztéglő egészségügyi vonatba. A vonat utasai közül néhányan súlyos, többen könnyebb sérüléseket szenvedtek.

TRÉFÁK

Enyelgés.

- Nem félsz, Bözsi, hogy lehajolok és megcsókollak?
- Meg ne próbálja kend!
- Nono, hát akkor nem hajolok le.
- De én-fől is ágaskodhatok ám!

Utánozza a mamát.

Mama a kislányához, aki kalapáccsal veri a hajasbabájának a fejét:

- Lilike, mit csinálsz a babáddal? Miért vered össze, te rossz gyerek?
- Anyukám — felel a rosszcsont — a baba el fog menni aludni. A haját már leszedtem, de a fogait nem tudom kivenni, úgy mint te szoktad; de egy párat már kiütöttem neki!

A renosz.

- Mit szólsz Pista új zöld kalapjához? Igazi renoszkalap.
- Mi az?
- A kártyában hívják renosznak, ha nem tesznek színre színt. Nos, Pista tőkre zöldet tett!

Győzött az igazság!

Kohn megbízást adott egy budapesti ügyvédnek, hogy perében képviselje és elutazott nyaralni.

Az ügyvéd a tárgyaláson meg is jelent és hogy a pört megnyerték, a következő táviratot küldötte Kohnnak.

«Kohn úr, győzött az igazság!»

Másnap megjött Kohn sürgönyválasza:

«Azonnal felebbezni!»

Merész ígérlet.

— Mondja, kérem, egészen bizonyos, hogy ez a tő száz évig fog virágot hajtani, mint ahogyan mondják?

— Egészen bizonyos, kisasszony! És ha nem, csak hozza vissza egészen bátran, majd kicserélem!

Nők egymás között.

— Te, a minap találkoztam Mariskával. Már ősz hajszálai is vannak... és azt mondta, hogy harmincéves.

— És elhitted?

— Nem én.

— Pedig illene hitelt adni annak, amit nyolc esztendeje folyton állít.

Szerkesztői üzenetek.

H. I. Tápiószéle. Sajnos, anyagtorlódás folytán nem volt módunkban közölni a beküldött beszédet, ma pedig már idejét multá. — **G. I. Nagykörös.** A beküldött rejtvényt elfogadtuk. — **I. J. Szendrő.** A tréfák nem felelnek meg, mert valahonnan lemosolta őket. Tessék önállóan írni tréfát, mindenütt és mindenkiel megessnek mulatságos históriák és mindenütt akadnak szójátékok. A két tréfás kérdés nem jó; a verses rejtvény és a képrejtvények jók. — **V. F. Érsekcsanád.** Lapunk közölte már az ementáli sajt készítéséről szóló ismertetést. — **B. J. és S. Alsószuha.** Valamelyikre sor kerül. — **F. I. Pálmonostor.** Neve valószínűleg azért nem volt a megfejtők között, mert a háromhetes határidő eltelte után küldötte be a megfejtést. — **L. Sz. Kisfalud.** A vadász-rejtvény megfelel. — **Ifjabb B. A. Túrkeve.** A tréfák közül az egyik bevált. — **S. Gy. Kővágószőlős.** A beküldött tréfás rejtvény nem üti meg a mértéket. — **N. I.** A számréjtvény jó. — **S. I. Gégény.** Válogatunk belőlük. — **B. K. Papkeszi.** Beküldött versében kedves, őszinte érzés dobog, de még nem üti meg a mértéket. A verssorok sajtítanak. A verselés mesterségbeli részét el kell sajátítani. — **U. L. Szuhafő.** Köszönjük szíves és elismerő sorait. Kívánságát teljesíteni fogjuk. — **S. F. Dobodó.** A számréjtvény jó. — **M. I. Nagypall.** A tréfák nem váltak be; a közmondás-rejtvény jó. — **Sz. F. G.** A beküldött tréfa — nem tréfa. — **T. I. Budapest.** A legutóbb beküldött rejtvényeshez teljesen hasonlóké megjelentek már lapunkban. Csupán a számréjtvény felel meg. — **D. J. Szabadzállás.** Beküldött rejtvényének mondata nem jó; más tessék választani. — **M. J. Debréte.** Rejtvényei közül több jó akad. Szerénytelen hangját azonban kénytelenek vagyunk visszaautasítani. A rejtvények közlése részünkről szíveseg olvasóinkkal szemben; nem lehet tehát ilyet írni: «a legjobbakat a legközelebbi számban viszont akarom látni». — **B. J. Sümeg.** Több jó van közöttük, sor kerül rájuk, csak kis türelmet kérünk. — **G. M. Bakonytamási.** A tréfa bevált. — **Sz. L. Törökszentmiklós.** Egyik képrejtvény jó.

A M E G B É K Ü L É S Ú T J A

ELBESZÉLÉS • IRTA: KOPLIK GYULA.

(7. folytatás.)

Szíve legmélyén pedig lassan-lassan érezte, hogy az akarat vergődő kétségbeeséssé és — megnyugvássá alakult. Ember volt és akaratában emberien gyarló.

A főorvos lépett most a kórterembe. A betegek mind óráig figyelték, majd tekintetük ösztönszerűleg Miskey felé fordult. A főorvos pillantása követte a betegeket s lassan az ágyhoz indult, ahol alorvosa állott.

Miskey újra feltörő kétségbeeséssel fordult a főorvos felé a betegre mutatva:

— Meg kell menteni... meg kell...!

Lehanyatlott az ágy mellé, fejét két kezébe hajtotta s zokogott, mint a megkínzott gyermek. Testét hatalmas indulat rázza s ajkai közül három könnyörgő, kérő szó tudott csak feltörni:

— Meg kell menteni...

A főorvos először a betegre nézett, akin az életnek már csak tűnő nyomai voltak, azután a zokogó emberre fordította tekintetét. Érezte, hogy ennek az embernek a lelkében mély sebek fakadtak fel. Eszébe jutott, hogy Miskey sohasem melegedett fel társai között, nem osztotta meg barátaival gondolatait, örömeit, fájdalmait; valami titkoszerű vette mindig körül. Most látta, hogy az alorvos titkát már csak egy gyenge lepel fedi s a zokogás után a szó adja meg neki a lelki megenyhülést.

Ő maga is megrendült, amikor a meglett férfit gyermekként elgyengülni látta. Talán jól esett volna neki, ha most vigasztaló szóval fordul hozzá, de kíméletlenségnek találta kérdésekkel zavarni Miskey fájdalmát. Mert kérdeznie kellett volna valamit, hiszen ezernyi kérdés ül az ajkán, de most nem szabad kérdeznie. Szólnia sem szabad semmit, mert a legborzasztóbbat nem tudja barátjának megmondani:

— A megholtakat én sem tudom megmenteni!

Károlyt gyengéden felemelte s kivezette a kórteremből. Csendesesen mentek az alorvosi szoba felé. Itt Miskey megszorította barátja kezét s bement. Oly jól esett volna pedig neki, ha most valakinek kiönthetné szíve keserűségeit... de mit mondjon a részvétellel közeledőnek? Hiszen semmivel sem tud többet, mint eddig s a megoldatlan kérdések csak még megnövekedtek. Mit mondjon barátjának: kit siratott meg, miért könnyörgött egy ismeretlen öregasszony életéért...?

Nem, most még inkább kell kerülnie az embereket, mert elárulta magát s kutatni fognak lelkében — életében!

VIII.

Miskey Károly súlyos beteg volt. Kínzó, rejtett lelki élete felőrölte testének idegeit is, mint viharvert roncs feküdt ágyán. Hosszú öntudatlan hetek után hagyhatta csak el szobáját, de arra gondolta sem volt szabad, hogy betegek közé menjen. Barátai azt tanácsolták, menjen vidékre, falura, ahol megpihenhet, ahol leköti valami az érdeklődését s nem foglalkozhatik önmagával.

És Miskey Károlynak most, hosszú idő után ismét eszébe jutott Tolmács. Rágondolt azokra, akik őt szeretik s akiket ő is szeret. Vágyott utánuk, vágyott most körükben lenni s érezte, hogy szüksége van arra az egyszerű életre, amit azok élnek. Kellett neki valami, ami azok életének tisztaságát megkoronázza, betölti és jutalmazza. Kellett neki a családi kör melegsége.

A beteg ember visszatért. A viszontlátás és az öröm újra megrázta lelkét, amelynek pedig nem volt szabad ismét a vándorútra térni.

Topogóné könnyező szemekkel bontotta le a vendégágyat, amelyet «neki» vetett meg. Hej! Nem úgy akarta ő a fiát fogadni...!

— Agyon dolgozta magát a lelkem! — siránkozott a jó öregasszony.

— Derék ember! Megsegíti az Isten! — bizakodott Topogó.

— Ki is viselte volna gondját? — szánkozott Bandi, amíg bátyját az ágyba segítette.

Egy kéz sem maradt tétlen. Mindenki a beteget ápolta. Ott virrasztottak felváltva az ágy mellett. És segített nekik Maris is. Jogot kívánt ebben, hiszen Károly az övé — ő úgy érzi, hogy az övé. S ha kezét a mélyen szunnyadó homlokára tette, mintha könnyebben, elevebben s megnyugtatóbban lélekzett volna a beteg. Vajjon a szív érzésének hatalmát képes így is megmutatni?

A gondos ápolás s a szerető féltés meghozta jutalmát: Károly, aki ismét «Karcsi» lett, kezdett gyógyulni s rövid idő múlva már ki is sétálhatott a kiserdőbe.

De a séták nem gyönyörködtették, még akkor sem, ha Maris volt mellette. Idegen volt neki a leány, nem is látta meg, hogy az élet virulása, hogy a szépség tökéletessége s a tisztaság megtestesítője. A szemében fel-felvillanó szerelmet sem látta meg s hangjából sem érezte ki a kínálkozó boldogságot.

Karcsi csak ott érezte jól magát, ahol Bandi kicsiny gyermeké, az ifjabbik Bandi játszadozott. Mikor szeme lassan hozzászokott ennek az otthonnak a látásához, megérezte a családi kötelék mélységes szépségét is. Szívét elöntötte a boldogság, hogy neki is van valakije, aki aggódik érte, aki vigyáz rá. Van nevelő szülője, van testvére...

Testvére...

A három ember közül Bandit érezte ma is legközelebb magához. De fáj neki néha-néha, hogy Bandi nem a régi testvér már. Szeretettel megosztotta s több jut annak a csöpp-ségnek is, mint neki.

De, ha ő maga is eljátszodozhatott avval a kis élet-hajtással, igazat adott testvérenek s érezte, hogy önző, ha ettől akarja elvenni Bandi szívét.

Amikor az új család körében volt, elmerült abban az életbékében, ami ezeknek az embereknek az arcáról sugárzott. Lelke megérezte a leghatalmasabb vágyat, a mindent kárpótoló szent kötelességet...

Kívánta, akarta önmagának folytatását, az önmagában meglátott, megérezett lelki szépségek s tulajdonságok kíművelését... kívánta, hogy a megrendítő szeretetet, amelyet magában hordozott, — más mutassa meg neki... kívánt, akart a Bandiékhoz hasonló rügyet csókolni, szeretni nevelni...

Feleségül vette Rózsa Marist. Nem szerelemből vette el, hanem csak mint jó, szerető, hűséges leányt, aki életet adhat Isten csodálatos tökéletességének.

IX.

Miskey Károlyék tolmácsi házában is új élet bontott szárnyat.

Az anya boldogan mosolyogva táplálja pirosarcú dundi kisfiát. Szemében csodálatos büszkeség, öröm csillog, amikor emberére tekint s szerelmesen mondja:

— Nézd, miként nyújtja kis kezét feléd... lásd, meg akar simogatni, édes!

Károly odahajol a gyermek fölé.

A kicsi gügyögő baba elengedi édesanyja emlőjét, két pici kezével boldogan csapok maga körül, mint a galambfióka, mikor szárnyait bontogatja, majd egyik kezét megpihenteti, a föléje hajló ember arcán, a másikkal pedig anyját keresi.

Károly szívében új, eddig nem érzett indulat vett erőt. A régi kép most ismét meglevenedett benne s látta, tudta,

hogy ez a picike teremtmény — ő s akiket lelke szenvedő vándorútain eddig keresett, azok is — ő maga. Azoknak ő a mostani folytatása — egy és ugyanazon velük s az ő fia is ugyanaz velük.

Asszonya ölébe hajtotta fejét. Most érezte, hogy szereti ezt az asszonyt szerelemmel, igaz bensőséggel, miként régen szerette az apja — ő maga — azt az asszonyt, akinek ő a gyermeke.

Tudta már, kik voltak — ők s életsoruk végének szakadására nem gondolt, mert látta, hogy hiszen a szülő, az életet adó ember életének nem szakadhat fonala, él tovább gyermekében.

A felismerés, a végtelenül mélységes apai szeretet felujjongott benne. Tombolt lelkében az öröm s valami csodálatos himnusz szeretett volna énekelni az Isten bölcsességéről, mindenhatóságáról, végtelen jóságáról. Istenről, aki úgy akarta, úgy rendelte, hogy a szülő gyermekében megtalálja önön gyermeki szeretetének jutalmát!

(VÉGE.)

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Gottvald I. Dunaszekescséről.)

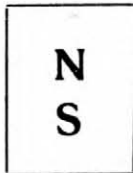
2. Betűrejtvény.

A, I, A, I, N, N, A, A, T, D, K, N, A, Ó,
A, Ó, L, R, B, S,

E hús betű úgy helyezendő el, hogy négy ismert férfinév adjon. Egy névnek 5—5 betűből kell állani és 2—2 kezdőbetűje egyező.

(Beküldte: Szentpéteri István, Kovácsvágról.)

3. Betűrejtvény.

(Beküldte: Ifjabb Bordás Antal és József, Turkevről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 36-ik számunkban közöljük.

A 30-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Óramutató.
2. Betűrejtvény: Történelem.
3. Verses talány: Vasárnap.

Megejtették: Egyed István, Sándor István, Sivák Ferenc, Marton Szilárd, Varga Imre, Szücs Lászlóné, Kaszás Ilonka, Havasy Dénes, Jenei Sándor, S. Molnár Pál, Szlavkovszky Jolán, Gombás Mihály, Matics István, Cs. Nagy József, ifj. Spisák János, Boros Béla, Borbás Ferenc, Molnár Gyula, Sápy Mancsi, Abrahám Sándor, Magony József, Szalay Ernő.

Jutalomkönyvet nyertek: Cs. Nagy József (Csökmő), Marton Szilárd (Ujfehértó), Borbás Ferenc (Sajónémeti), Varga Imre (Abaujkér), Jenei Sándor (Solt), Havasy Dénes (Kisköcsk), Sápy Mancsi (Darvas), Magony József

(Kistelek), S. Molnár Pál (Szendrő), Szlavkovszky Jolán (Budapest).

A 31-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 12-én.)

Gabonavásár. Búza 76 kg.-os, tiszavidéki új 82.500—83.000, egyéb 82.000—82.500. 70 kg.-os 84.000—84.500, egyéb 83.500—84.000, rozs 54.000—55.000, árpa 54.000—56.000, zab új 69.000—71.000, zab ó 74.000—75.000, tengeri 69.000—71.000, repce 130.000—145.000, korpa 39.000—40.000 korona métermázsánként.

Vágóállatvásár. Ökör, legjobbminőségű 3400—3400, kivételesen 4700—5500, közép 2800—3400, silány 2200—2600, bika, legjobbminőségű 3200—4000, kivételesen 4100—5000 gyöngébb minőségű 2600—3200, tehén, legjobbminőségű 2700—3400, kivételesen 3500—4800, gyengébb minőségű 2000—2500, kicsontozni való marha 1800—2200, növendékmarha 2100—2700 K kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 6300—7050, közép 6400—7200, nehéz 7050—7400 K kilogrammonként elősúlyban.

Vetőmagvak. Biborheremag 1300, fehérhere 5000, baltacimmag 750, Viktória borsó 1000, fehérbab 1100, tarkabab 900, tökmag 900 K kilogrammonként nagyban.

Takarmány. Rétiszéna elsőrendű ó 18.600—24.400, másodrendű ó 13.000—18.500, harmadrendű csomagolásra 75.000—12.900, nádtakarmány, száraz 6500—8000, muharszéna 24.000—26.000, lucernaszéna 28.000—32.000, zabosbüköny 23.000—26.000, takarmányszalma, zab 10.000, alomszalma 7000—8500, zsúpszalma 8000—11.000 korona métermázsánként.

Lóvásár. Hátas, csikó 475.000—1.000.000 K, könnyebb kocsiló 1.100.000—2.500.000, igás kocsiló, nehéz 1.100.000—3.500.000, igás kocsiló könnyű 510.000—1.500.000, számár 200.000—600.000, alárendelt minőségű lovak 180.000—800.000, vágólovak 300.000—600.000 koronánál.

Szúrómarhavasár. Belföldi szopós: elsőrendű 5500—5700, kivételesen 5800, másodrendű 5000—5200 koronáig kilogrammonként elősúlyban.

Juhvásár. Feljavított juh 3100 korona kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészállatok és jármosökrök. Jármosökrök és tenyészállatok iránt a kereslet változatlanul élénk, árak a következők: Elsőrendű erdélyi prima tarka jármosökör 5000—6000, elsőrendű tarka jármosökör 5000—5500, másodrendű tarka jármosökör 4500—5000, friss fejős és vemhes tehének 4500—6000, 1/2 éves üszök és tinók 4000—4500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Gyapjú. Tiszavidéki, úsztatott gyapjúárú 12.000—13.300, gyengébb minőségű 9.000—10.500, uradalmi zsíros, elsőrendű 7000—7500, másodrendű 5200—6400, börgyapjú 5000—5600 K kilogrammonként.

Nyersbőr. A nyers marhabőr ára már túlhaladta a 9000 K-át, a borjúbőr ára már 13.500 K-án felül van a budapesti vágóhidon.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 630, tejszín habnak 3000, tejfél 1400—1500 (nagyban 1300), teavaj elsőrendű 8000—9000 (nagyban 7000), vaj másodrendű 7300, vaj harmadrendű 5400, tehéntúró 1200 (nagyban 900), juhtúró elsőrendű 3400—3600, másodrendű 3200, juhsajt 3500, ementáli 6300, gróji 4000, trappista 2800—4000 (nagyban 2500—2700) korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Zöldbab 380, újborgonya 350, uborka 600—400, uborka savanyított 800, tök 50, gyalult 120, hagyma 160, kalarabé 100, káposzta 200, vörös 400, savanyított idei 700, régi 180, karfiol 900, sóska 150, paraj 250, cékla 180, kel 150, retek 300, paradicsom 900, borsó, hüvelyes 520 K kilogrammonként. Saláta 20—40, csöves kukorica 140, paprika 20—100 K darabonként. Oszibarack 800—1200, sárga 900—1200, alma 700—900, körte 600—1000, sárga szilva 1400, kék szilva 900, vörös 1000, sárgadinnye 1400—1800, ribizli 900, málna 3000 korona kilogrammonként.

Gyümölcspálinka. Törkölypárlat hetoliterfokonként 3800—4300, seprőpárlat 3200—3600, szilvapálinka 4800—5000 K. Az új vörös árú valamivel olcsóbb. Eperpálinka 3600 K. A borpárlat igen keresett, az ára 5000 koronán felül van.

Bor. A borárak emelkedőben vannak és hajlandóságot mutatnak a koronára elértéktelenedését lassan követni. A mult termés magasabb fokú borokból már csak méréskelt készletek vannak, míg alacsonyabb fokú borokból még nagyobb mennyiség található. 8%-os fehérborok ma körülbelül 100, 10%-os 250—280 K-ért kapható, nagyobbfokú és óborok jelentősen drágábbak.

Idegen pénznemek legmagasabb árai. A deviza-központ hivatalos árfolyása 1923. évi augusztus hó 13-án: Napoleon arany 68.500 K, angol font 89.350 K, dollár 19.750 K, francia frank 1116 K, német márká 0-7 f, olasz líra 850 korona, osztrák korona 28 f, román lei 97 K 52 f, cseh korona (szokol) 592 K — f, svájci frank 3560 K, szerb dinár 210 K — f, lengyel márká 9-6 fillér. Zürichben 100 magyar koronáért 0-03 1/3 svájci frankot fizettek.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felelős kiadó: Meskó Pál.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Héjli Imre dr.

A legbiztosabb tőkebefektetés

¶ Kereskedők, iparosok, földbirtokosok, bérlők, háztulajdonosok, vállalkozók, tőkéssek stb. bankunk útján kockázatmentesen a legelőnyösebben gyümölcsöztethetik magyar korona összegekben elfekvő készpénzüket.

A nálunk gyümölcsöztetésre elhelyezett készpénztökeket a legjobban megalapozott bank-s iparvállalati részvények ellenében heti kölcsönként folyósítjuk, a nyújtott hitel biztosítására szolgáló részvénymennyiség napi árfolyamértékének csupán harmincöt-harmincet százalékgig eszközözlendő megterhelése és a hitelt felvevők — kötelezvényen alapuló — teljes vagyoni szavatossága mellett.

Három-négyszeres zálogjogi biztosítékra kihelyezett s hétről-hétre esedékes ily készpénztökek után az elérhető jövedelem mindenkor:

évenként 8% kamat,

évenként 16% bankjuttalék,

évenként 24% folyószámlajuttalék

és rendszerint:

hetenként 2%, 3%, 4%, 5% és 6% között váltakozó folyósítási juttalék.

Összekezelési költségeink heti 1/6%.

A bankunk útján ilymódon kihelyezett készpénztökeket kívánságra — minden előzetes felmondás nélkül — bármikor egészben és azonnal visszafizetjük.

RÓTH BANK

Budapesten, Vilmos császár-út 45.

Alapítási év: 1906.

Hungária-drótfonatok

a legolcsóbbak és legtökéletesebbek

Egyedüli gyártója:

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII. ker., Üllői-út 48/27. szám.

Arjegyék ingyen és bérmentve!
Rozsdásodás ellen kétszer kátrányozott tűskés-sodrony kilója 400 korona.

Hangszerek
és
gramofonok
engedélyes árban
HANGSZER-OTTHON
Fekete Mihály-nál
Budapest, József-körút 9. szám.

KERÉKPÁR ALKATRÉSZEKET

friss külső-belső gummikat,
láncok, pedálokat
nagybani gyári árban
javításokat, nikkelezés és zománcolásokat
mérnökünk felügyelete alatt készíttünk.
LÁNG J. és FIA
Budapest,
József-körút 41. sz.

Arjegyék ingyen.

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“
vidéki szövetkezeiteiben
szerezheti be.

Dr. Héray Andor

•Orsz. Földbirtokrendező Biróság* által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzemteretkesítő Irodája
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törv. bej. cég. (Cégvezető: Daniel Nándor.)

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért eléri a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyai-u. 19.

PÁLINKAFÓZÓ

és egy
darabból
kalapált

vörösréz mosó- és
lekvárfőző-üstök

legjutányosabban kaphatók

NAGY IGNÁC cégnél
Budapest, Károly-körút 9. szám.
Alapítattott 1884. Telefon: József 115-14.

BRILLIÁNSOKAT,
gyöngyöket, régiségeket bárkinél drágábban vesz
Székely Emil Király- Tel.: József 105-35.
u. 51. (Teréz-templom m.)

MRÁVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC - RAFFIA - RÉZKÉNPOR

szab. Balaton-, Turul-
& Vermorel-rendszerű
szőlőpermetezők
szénkezegetők, hűti és egy-
keses kénporszórák a legol-
csóbb gyártáson beszeresethetők
SEONTÁGH PÁL részár-
gyár (Cégtől: J. Terényi Samu)
Budapest, IX., Üllői-út 10. sz.

Ékek, ekealkatrészek,

boronák, kapálóékek, fűkaszálók,

marokrakó és kévekdő aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzszéplőkészletek,
szecskavágók, répavágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerzesz a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszfor-
dékot, mosóüstöket,
valamint telegazdasági
eszközöket készíti és
raktáron tarti
Szeményei Lajos
Féműves, ónórozó és gép-
műhelye Budapest, IX.,
Remete-utca 34. szám.

Vörösréz
pálinka-
főző-
üstök és

vörösréz mosóüstök raktáron mindenféle kivételben
Máthé András rézműárnyár, Ujpest, Károly-
utca 11. Nyugatitól 8 villamossal. Telefon: 140-06.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros-bőrökből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„HANGYA“ CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

MUNKÁSCIPŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN.